ለሰለሙ ጠቃሚ መመሪያ

አዘጋጅ

ሙሐመድ አሽ ሺህሪይ

1441-2020

ح جمعية الدعوة و الارشاد وتوعية الجاليات بالربوة ، ١٤٤٥ هـ
فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر
محمد غرمان الشهري،
المختصر المفيد للمسلم الجديد - أمهري. / محمد غرمان الشهري؛
-ط١. .- الرياض ، ١٤٤٥
٣٤ ص ؛ ١٤ × ٢١ سم
ردمك: ٨-٤٧-٨٤١٧-٦٠٣-٩٧٨
١٠٥٠١ / ١٤٤٥

شركاء التنفيذ:

المحتوى الإسلامي — رواد الترجمة — جمعية الربوة — دار الإسلام

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع
الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغيير في النص.

Telephone: +966114454900
ceo@rabwah.sa
P.O.BOX: 29465
RIYADH: 11557
www.islamhouse.com

በአላህ ስም እጅግ በጣም ርህሩህ በጣም አዛኝ በሆነው

መቅድም

ከዚህ በመቀጠል፦

አላህ የሰው ልጆችን ከፈጠራቸው በርካታ ፍጥረታት በላይ አስበልጧቸዋል። ከፍ ያለው አላህ እንዲህ ብሏል፦ "የአደምንም ልጅ በእርግጥ (ከሌላው ፍጡር) አከበርናቸው።"

አላህ ለራሱ ያፀደቀውና ነብዩ (የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይሁን) ለአላህ ያፀደቋቸው እጅግ ውብ የሆኑ ስሞች እና ምሉዕ የሆኑ ባህሪያት አሉት። እነዚህም የሙሉነት (የፍጽምነት) እና የውበት ጫፍ የደረሱ ናቸው። እርሱን የሚመስለው ምንም የለም፤ እርሱ ሰሚ ተመልካችም ነው።

አር-ረሕማን (እጅግ በጣም አዛኝ) ፦ እጅግ በጣም ሰፊ፣ ሁሉን ነገር ያካበበና የታላቅ እዝነት ባለቤት የሆነ።

አል-ቀዲር (ሁሉን ቻይ የሆነ)፦ ድካምም ሆነ መሳን የማያጋጥመው የተሟላ ችሎታ ባለቤት የሆነ።

አል-መሊክ (ንጉስ) ፦በታላቅነት፣ በአሸናፊነት እና በአስተናባሪነት ባህሪያት የሚገለፅ፤ ሁሉንም ነገር በባለቤትነት የሚመራ እና የሚያስተናብር ነው።

አስ-ሰሚዕ (ሁሉን ሰሚ) ፦ ምስጢሩንም ሆነ ይፋ የወጣውን ሁሉ የሚሰማ።

አስ-ሰላም (ከእንከን ሁሉ ነፃ የሆነ ፍፁም፤ የሰላም ባለቤት)፦ ከማንኛውም ዓይነት ጉድለት፣ እንከንና ነውር ሁሉ የጸዳ ፍጹም የሆነ።

አል-በሲር (ሁሉን ተመልካች) ፡- እይታው ትንሽንም ይሁን ደቃቅ እንኳ ሳያስቀር ሁሉንም ነገር የሚመለከት፤ በውስጣቸው የተደበቀን ሁሉ ጠንቅቆ የሚያውቅ ውስጥ ዓዋቂ ሁሉንም ነገር የማይት ችሎታ ያለው እይታ ባለቤት የሆነ።

አል-ወኪል (አስተዳዳሪው፣ የሁሉም ጉዳይ ባለቤት፤ የፍጡሩ ሁሉ ተወካይ) ፡- የፍጥረታቱ ሲሳይ ባለ ሙሉ ኃላፊነት፣ ጉዳዮቻቸውን በሚበጃቸው መልኩ የሚያስተናብር፤ በእርሱ ለሚያምኑና እርሱን ለሚፈሩ እንዲሁም ወዳጆቹ ጉዳያቸውን የሚያመቻች፣ ለጉዳያቸው በቂያቸው የሆነ።

አል-ኻሊቅ (የሁሉም ፈጣሪ) ፡- ቀዳሚ አምሳያ በሌለበት ሁኔታ (ያለ ቅድመ አምሳያ) ነገሮችን ፈጥሮ ህልውና የሰጣቸው።

አል-ለጢፍ (በርኅራኄው ረቂቁ) ፡- ባሮቹን የሚያከብር፣ የሚራራላቸው እና ልመናቸውንም ተቀብሎ ምላሽ የሚሰጣቸው።

አል-ካፊ (ለሁሉም በቂ)፡- ያ ባሮቹ ለሚያስፈልጋቸው ሁሉ በቂያቸው የሆነ፤ በእርዳታውም ከእርሱ ውጪ ካሉት ሁሉ የሚብቃቁበት ወይም የእርሱ እርዳታ ከሌሎች የሚያብቃቃ።

አል-ገፉር (ይቅር ባይ)፡- ባሮቹን ከኃጢኣታቸው መዘዝ እና ቅጣት የሚጠብቃቸው።

አንድ ሙስሊም የአላህን ድንቅ ፍጥረታት እና ነገራቶችንም ለባሮቹ እንዴት እንዳገራቸው ያሰላስላል። ሁሉም ፍጡራን ታዳጊዎቻቸው አድገው ራሳቸውን እስኪችሉ ድረስ የሚያደርጉላቸው እንክብካቤ የዚህ አንዱ መገለጫ ነው። ፈጥሮ ለሚራራላቸው አምላክ ጥራት ተገባው። ከርህሩህነቱ

መገለጫዎች መካከል ሙሉ በሙሉ ደካማ ከመሆናቸውም ጋር እነርሱን የሚረዳ እና ሁኔታቸውንም የሚያስተካክል መሆኑ ተጠቃሽ ነው።

የእኔ ነብይ ሙሐመድ (የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይሁን) ናቸው

ሙሐመድ (የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይሁን) የእዝነቱ ነብይ

ስማቸው ሙሐመድ ኢብን ዐብደላህ ይባላሉ፤ የነብያትም የመልእክተኞችም መደምደሚያ ናቸው። አላህ የእስልምናን ሃይማኖት ያስተምሩ ዘንድ ወደ ሰው ልጆች ሁሉ ላካቸው፤ ሰዎችን ወደ መልካም ነገር ያመላክቱ ዘንድ በተለይም ታላቅ የሆነውን የአላህ ብቸኛ ተመላኪነት ተውሒድ እንዲያስተምሩ እንዲሁም ከመጥፎ ነገሮች ሁሉ እንዲከለክሏቸው በተለይም ከባድ ከሆነው ወንጀል ሺርክ እንዲያስጠነቅቁ ነው የላካቸው።

እርሳቸውም ይሁን ከእርሳቸው በፊት የነበሩት ነብያት ሁሉ ተልዕኳቸው የነበረው አላህን ያለ ምንም ተጋሪ በብቸኝነት ወደ ማምለክ ጥሪ ማድረግ ነው።

የተከበረው ቁርኣን የጌታዬ አላህ ቃል

የተከበረው ቁርአን ነብዩ (የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይሁን) ሰዎችን ከጨለማ ወደ ብርሃን ሊያወጡበትና ወደ ቀጥተኛው መንገድም ሊመሩበት ዘንድ የወረደላቸው የአላህ ቃል ነው።

ያነበበው ሰው ታላቅ ምንዳ ያገኝበታል፤ ትዕዛዛቱን የፈፀመ ደግሞ ቅኑን መንገድ ይከተላል።

የእስልምና ምሰሶዎች (ማዕዘናት) መማሪያ

የአላህ መልዕክተኛ ሰላትና ሰላም በእርሳቸዉ ላይ ይሁን እንዲህ ብለዋል፦ (እስልምና በአምስት (ማዕዘናት) ላይ ተገንብቷል፦ ከአላህ በስተቀር በእውነት የሚመለክ አምላክ አለመኖሩን እና ሙሐመድ የአላህ መልዕክተኛ መሆናቸውን መመስከር፣ ሶላትን ደንቡንና ሥርዓቱን ጠብቆ መስገድ፣ ዘካ መስጠት፣ የረመዳንን ወር መጾም እና ሐጅ ማድረግ (የአላህን ቤት መጎብኘት))።

የመጀመሪያው ማዕዘን፦ ከአላህ በስተቀር በእውነት የሚመለክ አምላክ የለም ሙሐመድም የአላህ መልዕክተኛ ናቸው ብሎ መመስከር።

ከፍ ያለው አላህ እንዲህ ብሏል፦

﴿فَٱعۡلَمۡ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا ٱللَّهُ...﴾[محمد: 19]

"እነሆ ከአላህ በስተቀር ሌላ አምላክ አለመኖሩን እወቅ።" (ሙሐመድ፡ 19)

ላኢላሃ ኢለሏህ ማለት፦ ከአላህ በስተቀር በእውነት የሚመለክ አምላክ የለም ማለት ነው።

ሶላትን መስገድ ማለት፦ ሶላትን አላህ በደነገገው እና መልእክተኛው ሙሐመድ (የአላህ ሰላት እና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይሁን) ባስተማሩት መንገድ መስገድ ነው።

ሦስተኛ ማዕዘን፦ ዘካ መስጠት።

ከፍ ያለው አላህ እንዲህ ብሏል፦

﴿...وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ...﴾[البقرة: 110]

"ዘካንም ስጡ።" (አል በቀራ፡ 110)

ይህም የተወሰነ መጠን ላይ ከደረሰ ገንዘብ ውስጥ የሚወጣ የተወሰነ የግዴታ መጠን ነው፤ አላህ በተከበረው ቁርኣን ውስጥ ለጠቀሳቸው ስምንት ዓይነት ምድቦች የሚሰጥ ነው፤ ከነዚህም መካከል ድሆች እና ችግረኞች ይገኙበታል።

በአፈፃፀሙ ሂደት ላይ እዝነት እና ደግነትን መላበስ፣ የሙስሊሙን ስነ-ምግባር እና ሀብት ማጥራት፣ የድሆችን እና የችግረኞችን ነፍስ ማርካት፣ በህዝበ ሙስሊሙ መካከል ያለውን የፍቅር እና የወንድማማችነት ትስስር ማጠናከርን ይዟል። በዚህም ምክንያት መልካም የሆነ ሙስሊም ለሌሎች ሰዎች የሚሰጠውን ደስታ በማሰብ ዘካን እርካታ እየተሰማውና በማውጣቱ ደስተኛ እየሆነ ነው የሚሰጠው።

የዘካው መጠን ከወርቅ፣ ከብር፣ ከገንዘብ ኖቶችና ለትርፍ ከተዘጋጁ ለግዢና ሽያጭ የተቀመጡ የንግድ ዕቃዎች ገንዘብ ውስጥ 2.5% ነው። (ዘካ የሚወጣውም ንብረቱ) ለዘካ የተወሰነለት መጠን ላይ ደርሶ (በጨረቃ አቆጣጠር) አንድ ዓመት ከሞላው ነው።

አብዛኛውን የዓመቱን ጊዜ ባለቤቱ ሳይመግባቸው ከመሬቱ ሳር የሚግጡ የሆኑ ለዘካ በተወሰነው መጠን ብዛት የደረሱ እንስሳት (ግመል፣ ላም እና በግ) ያለው ሰው ዘካ ማውጣት ግዴታ እንደሚሆንበት ሁሉ ማለት ነው።

እንዲሁም የተወሰነ መጠን ላይ የደረሰ ከምድር የሚገኝ እህል እና ፍራፍሬ እንዲሁም ማዕድን እና ከምድር ውስጥ ተቀብሮ ከተገኘ ድልብ ላይም ዘካህ ግዴታ ነው።

አራተኛ ማዕዘን፡- የረመዳንን ወር መፆም

ከፍ ያለው አላህ እንዲህ ብሏል፡-

﴿....وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَۚ...﴾[البقرة: 110]

"እናንተ ያመናችሁ ሆይ ጾም በነዚያ ከናንተ በፊት በነበሩት (ሕዝቦች) ላይ እንደ ተጻፈ በናንተም ላይ ተጻፈ (ተደነባ) ልትጠነቀቁ ይከጀላልና።" (አል በቀራ፡ 110)

ረመዳን፡- በሂጅሪያ የዘመን አቆጣጠር የዓመቱ ዘጠነኛው ወር ሲሆን ሙስሊሞች ዘንድ የተከበረና የተቀደሰ ወር ነው፤ ከቀሪዎቹ የዓመቱ ወራት የተለየ ደረጃ ያለው ወር ነው፤ ሙሉውን ወር መፆም ከአምስቱ የኢስላም መሰረቶች (ማዕዘናት) መካከል አንዱ ነው።

የረመዳን ጾም ማለት፡- የተባረከውን የረመዳን ወር በቆየባቸው ቀናት ውስጥ ከምግብ፣ ከመጠጥ፣ ከግብረ ስጋ ግንኙነት እና ሌሎች ፆምን ከሚያበላሹ ነገሮች በመከልከል ከጎህ መቅደድ ጀምሮ ፀሐይ እስክትጠልቅ ድረስ ሙሉ ቀኑን ከፍ ያለውን አምላክ አላህ ማምለክ ነው።

አምስተኛው ማዕዘን፡- ሐጅ ማድረግ የተከበረውን አላህን ቤት መጎብኘት

ከፍ ያለው አላህ እንዲህ ብሏል፡-

﴿.... وَلِلَّهِ عَلَى ٱلنَّاسِ حِجُّ ٱلۡبَيۡتِ مَنِ ٱسۡتَطَاعَ إِلَيۡهِ سَبِيلٗاۚ....﴾[آل عمران: 97]

"ለአላህም በሰዎች ላይ ወደርሱ መሄድን በቻለ ሁሉ ላይ ቤቱን መጎብኘት ግዴታ አለባቸው።" [አሊ-ዒምራን፡ 97] ሐጅ ማድረግ ወጪውን ለቻለ ሰው በሕይወቱ አንድ ጊዜ ብቻ ግዴታ ነው። ይሀውም ወደ ተከበረው ቤት እና መካ

አል-ሙከረማህ ወደሚገኙ ቅዱሳን ስፍራዎች በመሄድ የተወሰኑ የአምልኮ ተግባራትን በተወሰነ ጊዜ መፈፀም ነው። ነብዩ (የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይሁን) እና ከእርሳቸውም በፊት የነበሩ ነብያትም ሐጅ አድርገዋል። እንዲሁም አላህ ኢብራሂምን ሰዎችን ወደ ሐጅ ጉዞ እንዲያደርጉ እንዲያውጁ አዟቸዋል። ይህንንም አላህ በተከበረው ቃሉ ቁርኣን ነግሮናል፦

﴿وَأَذِّن فِي ٱلنَّاسِ بِٱلۡحَجِّ يَأۡتُوكَ رِجَالٗا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٖ يَأۡتِينَ مِن كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٖ ٢٧﴾[الحج: 27]

"(አልነውም)፦ በሰዎችም ውስጥ በሐጅ ትዕዛዝ ጥራ። እግረኞች ከየሩቅ መንገድ በሚመጡ ከሲታ ግመሎችም ሁሉ ላይ ሆነው ይመጡሃልና።" [አል-ሐጅ: 27]

የኢማን ምሰሶዎች (ማዕዘናት) መማሪያ

በጉልህ አካል ከሚሠሩት መካከል፦ እንደ ሰላት፣ ሐጅ፣ ጾም... የሚጠቀሱ ሲሆን በውስጣዊ አካል ከሚሰሩት መካከል ደግሞ አላህን መውደድና መፍራት፣ በእርሱ መመካትና ለእርሱ መታመን (ኢኽላስ) መሰል የልቦና ሥራዎች ተጠቃሽ ናቸው።

የዘርፉ ሊቃውንቶች (ዑለማዎች) ኢማንን ባጭሩ ሲገልፁት፦ በልብ የሚታመን፣ በምላስ (በአንደበት) የሚነገር፣ በአካል ክፍሎች የሚተገበር አላህን በመታዘዝ የሚጨምር እና አላህን በማመፅ (ባለመታዘዝ) ደግሞ የሚቀንስ ነው ይላሉ።

በአላህ ማመን በጌትነቱ፣ በአምላክነቱ፣ በስምና ባህሪያቱ አላህን ብቸኛ ማድረግን ያጠቃልላል። እንዲሁም የሚከተሉትን ያጠቃልላል፦

አላህ መኖሩን ማመን።

የበላይና ጥራት የተገባው በሆነው አላህ ጌትነት ማመን፤ እርሱ የነገሩ ሁሉ ባለቤት፣ ፈጣሪ፣ ሲሳይ ሰጪና አስተናባሪ መሆኑን ማመን።

በአምላክነቱ ማመን፤ አላህ በብቸኝነት ሊመለክ የሚገባው መሆኑን ፤ የአምልኮ ተግባራትን ያለ አንዳች ተጋሪ ለእርሱ ብቻ ማድረግ፤ ከእነርሱም መካከል ሶላት፣ ዱዓ (ልመና)፣ ስለት፣ እርድ፣ እርዳታን መፈለግ፣ ጥበቃን መፈለግ እና ሌሎችን ዒባዳዎች ሁሉ (ለአላህ ብቻ ማድረግ)።

አላህ ለራሱ ያረጋገጣቸውን ወይም ነብዩ (የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይሁን) ያፀደቁለት በሆኑት ውብ ስሞችና ምሉዕ በሆኑት ባህርያቱ ማመን፤ አላህ እርሱን ከመግለፅ ያወገዛቸውንና ነብዩ ሰለላሁ ዐለይሂ ወሰለምም እርሱን ከመግለፅ ያወገዟቸውን ስምና ባሕርያት ውድቅ ማድረግ፤ የአላህ ስምና ባህሪያት በሙሉነት (ፍፁምነት) እና በውበት ጥግ የደረሱ ናቸው። {እርሱንም የሚመስለው ምንም ነገር የለም፤ እርሱም ሰሚው ተመልካቹ ነው።}

ሁለተኛው ማዕዘን፦ በመላኢኮች ማመን

ታላቅ የሆኑ ፍጥረት ናቸው፤ ስለ ብቃታቸውም ይሁን ስለቁጥራቸው የሚያውቀው የበላይ የሆነው አላህ ብቻ ነው። እያንዳንዳቸውም አላህ ለነርሱ ለይቶ የሰጣቸው መገለጫዎች፣ ስሞች እና ኃላፊነቶች አሏቸው፤ ከእነርሱም መካከል ጂብሪል ከአላህ ወደ መልዕክተኞች ወሕይ (ራዕይ) እንዲያወርድ ኃላፊነት ተሰጥቶታል።

ሦስተኛው ማዕዘን፦ በመጽሐፍቱ ማመን

የበላይ የሆነው አላህ በመጽሐፉ (ቁርኣን) ውስጥ የጠቀሳቸው መለኮታዊ መጻሕፍት የሚከተሉት ናቸው፡-

የተከበረው ቁርኣን፡- አላህ በነብዩ ሙሐመድ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይሁን ላይ ያወረደው።

ዘቡር (መዝሙረ ዳዊት)፡- አላህ በነቢዩ ዳዉድ (ዳዊት) የአላህ ሰላም በእርሳቸው ላይ ይሁን ላይ ያወረደው።

አራተኛው ማዕዘን፡ በመልዕክተኞች ማመን

ኃያሉ አላህ በሁሉም ህዝቦች ውስጥ መልዕክተኞችን ብቸኛና ምንም ዓይነት አጋር የሌለውን አላህ በብቸኝነት እንዲገዙት እና ከእርሱም ውጪ በሚመለኩት ሁሉ እንዲክዱ ጥሪ እንዲያደርጉ እንደላካቸው ጽኑ (ቁርጠኛ) እምነት ማኖር ነው።

ሁሉም ነብያት ሰዎች፣ ወንዶች፣ የአላህ ባሮች፣ እውነተኞችና የታመኑ፣ አላህን ፈሪና ታማኝ፣ ወደ ቅን ጎዳና የተመሩና ሌሎችንም የሚመሩ፣ እውነተኝነታቸውን ማረጋገጥ የሚችሉ ተአምራትን አላህ የሰጣቸው እና አላህ የሰጣቸውን መልዕክት ሁሉ ያስተላለፉ ናቸው፤ ሁሉም ነብያት በግልፅ እውነት እና በትክክለኛ መመሪያ ላይ ነበሩ።

ከመጀመሪያ እስከ መጨረሻ የተላኩት ነብያት የዲን መሰረት (ሃይማኖታዊ መርህ) የሆነው ጥሪያቸው አንድ አይነት ነው፤ ይሀውም አላህን በአምልኮ ብቸኛ ማድረግና በእርሱ ላይ ከማጋራት መቆጠብ ነው።

አምስተኛው ማዕዘን፡ በመጨረሻው ቀን ማመን

ከፍ ያለው አላህ እንዲህ ብሏል፦

﴿ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۚ لَيَجۡمَعَنَّكُمۡ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡقِيَٰمَةِ لَا رَيۡبَ فِيهِۗ وَمَنۡ أَصۡدَقُ مِنَ ٱللَّهِ حَدِيثٗا ٨٧﴾ [النساء: 87]

"አላህ ከእርሱ በስተቀር አምላክ የለም። ወደ ትንሣኤ ቀን በርሱ ጥርጥር የሌለበት ሲኾን በእርግጥ ይሰበስባችኋል። በንግግርም ከአላህ ይበልጥ እውነተኛ ማነው?" (አንኒሳእ፡ 87)

ልዕለ ኃያል የሆነው ጌታችን በተከበረው መጽሐፉ (ቁርኣን) ወይም ነቢያችን ሙሐመድ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይሁን የነገሩንን የሰው ልጅ መሞት፣ ከሞተም በኋላ መቀስቀስ፣ ትንሣኤ፣ ምልጃ፣ ሚዛን፣ ምርመራ (ሒሳብ መደረግ)፣ ጀነት እና ጀሀነም እና ሌሎች ከመጨረሻው ቀን ጋር የተያያዙ ጉዳዮችን ሁሉ በጽኑ ማመን ነው።

ስድስተኛው ማዕዘን፡ መልካምም ሆነ መጥፎ በአላህ ቀደር (ቅድመ ውሳኔ) ማመን

ከፍ ያለው አላህ እንዲህ ብሏል፦

﴿إِنَّا كُلَّ شَيۡءٍ خَلَقۡنَٰهُ بِقَدَرٖ ٤٩﴾ [القمر: 49]

"እኛ ሁሉን ነገር በልክ ፈጠርነው።" (አል ቀመር፡ 49)

በዚህ ዓለም ውስጥ በፍጥረታት ላይ የሚደርሰው ክስተት ሁሉ ጥራት ይገባውና የልዑሉ አላህ ዕውቀት እና ቀደር (ቅድመ ውሳኔ) መሆኑን፤ እነዚህ ቅድመ ውሳኔዎች የተጻፉትም የሰው ልጅ ከመፈጠሩ በፊት መሆኑን፤ የሰው ልጅ ነፃ ምርጫ እንዳለውና የድርጊቱ እውነተኛ ፈፃሚ ራሱ መሆኑንም እናምናለን። ይህ ሁሉ ታዲያ ከአላህ እውቀትና ፈቃድ ውጭ የሚሆን አይደለም።

በቀደር (ቅድመ ውሳኔ) ማመን አራት ደረጃዎች ላይ የተመሠረተ ነው ፡-

ሁለተኛ፡- እስከ ዕለተ ትንሳኤ ድረስ የሚሆነውን (የሚከሰተውን) ነገር ሁሉ አላህ እንደጻፈው ማመን።

ሦስተኛ፡- ተፈፃሚ በሆነው የአላህ ፈቃድ እና ሙሉ በሆነው ኃይሉ ማመን፤ አላህ የሚፈልገው ይሆናል የማይፈልገው ነገር ደግሞ አይሆንም።

አራተኛ፡- አላህ የሁሉ ነገር ፈጣሪ ነው ብሎ ማመንና በመፍጠሩ ላይም ምንም ዓይነት አጋር እንደሌለው ማመን።

የዉዱእ አደራረግን እማራለሁ

የአላህ መልዕክተኛ ሰላትና ሰላም በእርሳቸዉ ላይ ይሁን እንዲህ ብለዋል፡- " ዉዱእ አሳምሮ በአግባቡ ያደረገ፤ ኃጢአቱ ከአካሉ ይወጣል (ይራገፍለታል)። "

አንድ የአላህ ባሪያ በዉዱእ አካላዊ ንጽህናውን የሚጠብቅ ሲሆን፤ ይህን የአምልኮ ተግባር በኢኽላስ (ሥራውን ለአላህ ብቻ ጥርት በማድረግ) እና የነቢዩን የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይሁን መመሪያ በመከተል ውስጣዊ ንፅህናውን ይጠብቃል።

ውዱእ ማድረግ ግዴታ የሚያስፈልጋቸው የአምልኮ ተግባራት፡-

ግዴታም ሆነ ግዴታ ያልሆኑ (ሱና) ሶላት።

በካዕባ ዙሪያ ጠዋፍ ለማድረግ።

ዉዱእም ሆነ የገላ ትጥበት የማከናውነው ጣሃራ (ንፁህ) በሆነ ውኃ ነው።

ንፁህ ውኃ የሚባለው፡- ከሰማይ የወረደ ወይም ከምድር የፈለቀ ውኃ ሁሉ ሲሆን ተፈጥሯዊ ይዘቱን ሳይቀይር የቆየ ከሆነና የውሃ ንፅህናን ከሚያሳጡ ሦስቱ ባህሪያት የቀለም፣ የጣዕም ወይም የሽታ መለወጥ ያላጋጠመው ከሆነ ነው።

በመጀመርያ ደረጃ፡ ኒያህ ማድረግ (በልብ ማሰብ) ፤ ኒያህ ማለት ወደ አላህ ለመቃረብ አምልኮን ለመፈፀም በልብ ውስጥ ያለን ቁርጠኝነት ነው።

በሁለተኛ ደረጃ፡ ሁለት መዳፎችን መታጠብ።

በሶስተኛ ደረጃ፡ መጉመጥመጥ (መድመዷህ)።

መድመዷህ ማለት፡- ውኃ አፍ ውስጥ አስገብቶ ተጉመጥምጦ መትፋት ነው።

በአራተኛ ደረጃ፡ መሰርነቅ (ኢስቲንሻቅ)።

መሰርነቅ ማለት፡- ወደ ውስጥ አፍንጫ ውኃን በደንብ መሳብ ነው።

ኢስቲንሣር ማለት፡- በአፍንጫ ውስጥ ያሉ እንደ ንፍጥ እና መሰል ነገራቶችን ማስወጣት ነው።

የፊት ድንበሩ፡-

አልበያድ ማለት፡- በጆሮው ፊት ለፊት ላይ የበቀለ ፀጉር ነው።

አልዒዛር ማለት ደግሞ፡- ከጬንቅላቱ ውስጠኛው ክፍል ጋር ከመጨረሻው የጆሮ ቀዳዳ ትይዩ በአጥንት ላይ ያለው ፀጉር ነው።

ሌላኛው ፊትን ከማጠብ የሚካተተው ሁሉንም ጎልተው የሚታዩትን የፂም ፀጉር እና ከእርሱ ዘልቆ ከውስጥ ያለውንም ማጠብ ነው።

በስድስተኛ ደረጃ፡ ከጣት ጫፎች ጀምሮ እስከ ክርኖች ድረስ እጆችን መታጠብ።

ክርኖችን ማጠብ እጆችን ከመተጠብ ግዴታ ውስጥ ይካተታል።

በሰባተኛ ደረጃ፡ በተነከሩ እጆች ጭንቅላትን እና ጆሮን አንድ ጊዜ ማበስ።

ይሀውም ከፀጉር መብቀያው ግንባር ይጀምርና ወደ ጭንቅላቱ ጀርባ ማጅራቱ ድረስ ይወስዳቸውና ከዚያም እንደገና ወደጀመረበት በመመለስ ነው።

ጠቋሚ ጣቶቹን ወደ ጆሮው ያስገባል።

አውራ ጣቱን ከጆሮው ጀርባ በማሳለፍ (በማሻገር) የጆሮውን ፊት እና ኋላ ያብሳል።

በስምንተኛ ደረጃ፡ እግሮቹን ከእግር ጣቶች መጀመሪያ አንስቶ እስከ ቁርጭምጭሚት ድረስ ማጠብ፤ ቁርጭምጭሚቶቹን ማጠብ ግዴታ መታጠብ ካለበት የእግሮቹ ክፍሎች ውስጥ ይካተታል።

ቁርጭምጭሚቶች የሚባሉት፡- በእግር ባት ስር ወጣ ብለው የሚታዩት አጥንቶች ናቸው።

ዉዱእን የሚያበላሹ ነገሮች፡-

1 እንደ ውኃ ሽንት፣ ሰገራ፣ ፈስ፣ መንይ እና መዝይ መሰል በውኃ ሽንት እና አይነ ምድር መውጫ በታዎች በኩል የሚወጡ ነገሮች።

2. ጭልጥ ባለ እንቅልፍ ወይም ራስን በመሳት ወይም በስካር ወይም በእብደት ምክንያት የአዕምሮ መሸፈን

3. የገላ ትጥበትን ግዴታ የሚያደርጉ ነገሮች ሁሉ፤ ለምሳሌ ጀናባ መሆን፣ የወር አበባ እና የወሊድ ደም መፍሰስ።

አንድ ሰው (ከሽንት ወይም ከሰገራ) ተፀዳድቶ ከጨረሰ በኃላ ቢቻል ንፁህ በሆነ ውኃ ይህ በላጩ ነው ካልቻለ ደግሞ ከውኃ ውጪ ባሉ ነጃሳውን ማፅዳት የሚችሉ ንፁህ ሌሎች ነገሮች ለምሳሌ ድንጋይ፣ ወረቀት (ሶፍት) በመሳሰሉት ነጃሳውን ማስወገድ ግዴታ ነው። (በውኗ ምትክ የምንጠቀማቸው ነገሮች) ንፁህና በሚፈቀድ ነገር የተሰሩ ከመሆነቸውም ባሻገር ብዛታቸውም ሶስት ጊዜ ማጽዳት የሚያስችሉ ወይም ከዚያ በላይ መሆን ይገባቸዋል።

በኹፍ እና ካልሲዎች ላይ ማበስ

ኹፍ ወይም ካልሲዎችን በሚለብሱበት ጊዜ በሚከተሉት ቅድ ሁኔታዎች ውስጥ መሰረት እግሮችን መታጠብ ሳያስፈልግ በእነሱ ላይ ማበስ ይቻላል። ቅድመ ሁኔታዎቹም የሚከተሉት ናቸው፡-

1. ኹፎቹ የተለበሱት/የተደረጉት ከትንሹ ሐደሥም ይሁን ከትልቁ ሐደሥ ሙሉ በሙሉ ጠሀራ ከሆነ በኋላ መሆን አለበት።

2. ካልሲዎቹ ወይም ኹፎቹ ጡሀራ መሆን አለባቸው፤ ነጃሳ መሆን የለባቸውም።

3. የታበሱት (ለማበስ) በተፈቀደው የጊዜ ገደብ ውስጥ መሆን አለበት።

4. በህጋዊ (ሐላል) በሆነ መልኩ የተገኙ መሆን አለባቸው፤ ለምሳሌ የተሰረቁ ወይም የተዘረፉ መሆን የለባቸውም።

“ኹፍ” የሚባሉት፡- ከቀጭን ቆዳ የተሠሩ የእግር ጫማዎችና የመሳሰሉት ናቸው፤ ተረከዝን የሚሸፍኑ እስከሆኑ ድረስ ጫማዎችም ብይናቸው ተመሳሳይ ነው።

ካልሲ የሚባሉት፡- አንድ ሰው በእግሩ ላይ የሚለብሰው ከጥጥና ከመሳሰሉት የሚሠራ ነው፤ (የእግር ሹራብ) በመባል ይታወቃል።

በኹፍ ላይ ማበስ የመደንገግ ጥበቡ፡-

በኹፍ ላይ ማበስ የተፈቀደበት ጥበብ ኹፋቸውን ወይም ካልሲያቸውን አውልቀው እግራቸውን ለማጠብ ለሚከብዳቸው ሙስሊሞች በተለይም በክረምት እና በከባድ ብርድ እንዲሁም በሚጓዙበት ወቅት ለማግራት እና ቀለል ለማድረግ ነው።

የማበሻ ጊዜ ገደብ

ለነዋሪ፡- አንድ ቀን ከነሌሊቱ (24 ሰዓት)።

ለመንገደኛ፡- ሦስት ቀናት ከነለሊታቸው። (72 ሰዓት)

የማበሻ ጊዜ ስሌት የሚጀምረው ዉድእ ካጠፋ በኋላ በኹፍ ወይም በካልሲ ላይ ካበሰበት ጊዜ ጀምሮ ነው።

በኹፍ ወይም ካልሲ ላይ የሚታበስበት ስርዓት፡-

1 እጆችዎን እርጥብ ያድርጉ።

2. ያረጠቡትን እጅዎን በእግሮ ላይኛው ክፍል ላይ (ከጣቶቹ ጫፍ እስከ እግሮ ጫፍ ድረስ) ያሳልፉ።

3. የቀኝ እግር በቀኝ እጅ፤ የግራ እግርን በግራ እጅዎ ያብሱ።

ማበስን የሚያበላሹ ነገሮች፡-

1. ገላ ትጥበትን መታጠብ ግዴታ የሚያደርጉ ነገሮች ሁሉ።

2. የማበሻ ጊዜ ገደብ መጠናቀቅ።

ትጥበት

የትኛውም ወንድም ይሁን ሴት የግብረ ስጋ ግንኙነት ከፈፀሙ፤ ወይም አንቀላፍተውም ይሁን ነቅተው ሳሉ በስሜት የዘር ፈሳሽ ከፈሰሳቸው የዚህኔ ሶላትን ለመስገድ ወይም ጦሃራ የሚያስፈልጋቸውን ነገሮች ለመፈፀም ትጥበት ግዴታ ይሆንባቸዋል። እንደዚሁም አንዲት ሴት ከወር አበባ እና ከወሊድ ደም ከጠራች በኋላ ሶላት ከመስገዷ ወይም ጦሃራ የሚያስፈልጋቸውን ተግባራት ከመፈፀሟ በፊት ትጥበት ግዴታ ይሆንባታል።

የትጥበት ስርዓት እንደሚከተለው ነው፡-

ሙስሊሙ በማንኛውም አኳኃን መላ ሰውነቱን በውሃ ማዳረስ አለበት፤ ከእነዚህም ውስጥ መጉመጥመጥና መሰርነቅ (ውኃ በአፍንጫ አስገብቶ ማስወጣት) ይገኝበታል። ሰውነቱን ሙሉ በውሃ ካዳረሰ ትልቁ ሐደስ (ነጃሳ) ይወገዳል፤ ትጥበቱም የተሟላ ይሆናል።

ጀናባ የሆነ (ትጥበት ግዴታ የሆነበት) ሰው ገላውን እስኪታጠብ ድረስ የሚከተሉትን ማድረጉ የተከለከለ ነው፡-

01 ሶላት መስገድ።

02 በካዕባ ዙሪያ ጠዋፍ ማድረግ (መዞር)።

03 በመስጂድ ውስጥ መቆየት፤ ቆይታ ሳያደርግ ለማለፍ ብቻ ከሆነ ይፈቀዳል።

04 ቁርኣንን መንካት።

05 ቁርኣንን መቅራት።

ተየሙም (በአፈር መጽዳዳት)

አንድ ሙስሊም ራሱን የሚያጠራበት ውኃ ማግኘት ካልቻለ ወይም በህመም እና በመሳሰሉት ምክንያቶች ውኃ መጠቀም ካልቻለና የሶላት ጊዜ እንዳያመልጠዉ ስጋት ካደረበት በአፈር ተያሙም ያደርጋል።

የአደራረግ ሁኔታውም በመጀመሪያ በሁለቱ እጆቹ (አፈሩን) አንድ ጊዜ ይመታዋል፤ ከዚያም ፊቱን እና እጆቹን ብቻ ያብሳል፤ የአፈሩ ጡሀራ መሆን ሊዘነጋ የማይገባው መስፈርት ነው።

ተየሙም በእነዚህ ነገሮች ይበላሻል፡-

1- ዉዱእ በሚያበላሽ ነገር ሁሉ ተየሙምንም ያበላሻል።

2- ተይሙም የተደረገለት ዒባዳ ከመጀመሩ በፊት ውሃ ከተገኘ።

አላህ በሙስሊሞች ላይ በቀን እና በሌሊት የሚሰገዱ አምስት ሶላቶችን ደንግጓል፤ እነርሱም፡- ፈጅር (ሌሊት የሚሰገደው)፣ ዙሁር (ቀትር የሚሰገደው)፣ አስር (ከሰዓት የሚሰገደው)፣ መግሪብ (በጀምበር መጥለቂያ ሰአት የሚሰገደው) እና ዒሻእ (ምሽት የሚሰገደው) ሶላት ናቸው።

ራሴን ለሶላት አዘጋጃለሁ

የሶላት ወቅት ሲገባ አንድ ሙስሊም ከትንሹ ሐደሥም ሆነ ተከስቶ ከሆነ ከትልቁ ሐደሥም ራሱን ያጸዳል።

ትልቁ ሐደሥ ማለት፡- መላ ሰውነትን መታጠብ የሚያስፈርድ ነው (ለምሳሌ ግብረስጋ ግንኙነት መፈፀም)።

ትንሽ ሐደሥ ማለት ደግሞ፡- ዉዱእ ማድረግ ግዴታ የሚያደርግ ነው።

አንድ ሙስሊም ሶላቱን መስገድ የሚገባው ከነጃሳ በጠራ ንፁህ ልብስ እና ንፁህ ሥፍራ እንዲሁም ሀፍረተ ገላውንም (ሶላት ውስጥ መሸፈን ያለበትን የአካል ክፍል) በአግባቡ ሸፍኖ ነው።

አንድ ሙስሊም በሶላት ጊዜ ገላውን በአግባቡ ሊሸፍንበት ተገቢ በሆነ ልብስ ማጌጥ አለበት። አንድ ወንድ በሶላት ወቅት በእምብርት እና ጉልበቱ መካከል ያለውን የአካሉ ክፍል ሳይሸፍን መስገድ አይፈቀድለትም።

ሴት ከሆነች ደግሞ ከፊቷና ከመዳፎቿ በስተቀር ሁሉንም የሰውነቷን ክፍሎች በሶላት ወቅት መሸፈን አለባት።

አንድ ሙስሊም ሶላት በሚሰግድበት ወቅት ለሶላት አስፈላጊ (የሶላቱ አካል) የሆኑትን ንግግሮችን ብቻ ይናገር፤ ኢማሙን (የሕብረት ሶላት የሚመራውን ሰው) በጥሞና ያዳምጥ፤ ሶላት ውስጥ ሆኖ ወደ ግራና ቀኝም አይዟዟር፣ ሶላት ውስጥ የሚባሉትንም ቃላት መሸምደድ ካልቻለ ሶላቱ እስኪያልቅ ድረስ ሱብሓነሏህ እና መሰል ዚክሮችን እያለ አላህን ያውሳ፤ ያወድሰውም፤ ይሁን እንጅ ሶላትን እና በውስጡ የሚባሉ ቃላቶችን ለመማር መቻኮል ይጠበቅበታል።

የሶላት አሰጋገድ ስርአትን እማራለሁ

በመጀመርያ ደረጃ፡ ልሰግደው ያሰብኩትን ሶላት እነይታለሁ፤ በልቦናየ አስበዋለሁ።

ውዱእ ካደረግኩም በኋላ ወደ ቂብላ (መካ ወደሚገኘው ካዕባህ) አቅጣጫ እቅጣጫለሁ፤ ከቻልኩኝ ቆሜ እሰግዳለሁ።

በሁለተኛ ደረጃ፡ እጆቼን በትከሻዎቼ ትይዩ አንስቼ ወደ ሶላት ውስጥ ለመግባት በማሰብ "አላሁ አክበር" እላለሁ።

ከሱረቱል ፋቲሓ በኋላ በመጀመሪያው እና በሁለተኛው ረከዓ ብቻ ሌሎች (ከአልፋቲሃ ውጪ) ያሉ የቁርዓን አንቀጾችን አነባለሁ። ሌሎች የቁርኣን አንቀጾችን ማንበብ ግዴታ አይደለም ነገር ግን ማድረጉ ትልቅ ምንዳ ያስገኛል።

በስድስተኛ ደረጃ: "አላሁ አክበር" ብዬ ከዚያም ጀርባዬ ቀጥ ብሎ በሚስተካከልበት ልክ በማጎንበስ፣ እጆቼ በጉልበቶቼ ላይ ጣቶቼን ከፈትፈት አድርጌ ሩኩዕ አደርጌ ሳለሁ "ሱብሓነ ረቢየ-አል-ዐዚም" እላለሁ። (ትርጉሙም: ታላቁ ጌታዬ ጥራት ተገባው)

በሰባተኛ ደረጃ: “ሰሚዐ'ሏሁ ሊማን ሐሚደህ” እያልኩ ከሩኩዕ ቀና እላለሁ። (ትርጉሙም: አላህ የአመስጋኙን ምስጋና ሰማ) እላለሁ። እጆቼንም በትከሻዎቼ ትይዩ ከፍ እያደረግኩኝ እነሳና ቀጥ ብዬ ስቆም፡- "ረብበና ወለከል ሐምድ" እላለሁ። (ትርጉሙም: ጌታችን ሆይ! ምስጋና ላንተ ነው።)

በስምንተኛ ደረጃ: “አላሁ አክበር” እያልኩ በእጆቼ፣ በጉልበቴ፣ በእግሬ ጣቶች፣ በግንባሬና በአፍንጫዬ መስገጃየ ላይ ተደፍቸ ሱጁድ አደርጋለሁ። ከዚያም ሱጁድ ላይ (በግንባሬ ተደፍቼ) እያለሁም እንዲህ እላለሁ፡- "ሱብሐነ

ረብቢየል-አዕላ" እላለሁ። (ትርጉሙም: ከሁሉ የበላይ የሆነው ጌታዬ ጥራት ተገባው)

በዘጠነኛ ደረጃ: “አላሁ አክበር” እያልኩ ከሱጁድ (ስግደት) ቀና ብየ ጀርባዬን ቀጥ አድርጌ በግራ እግሬ ውስጠኛው ክፍል ተቀምጬ የቀኝ እግሬን ተረከዝ ደግሞ ቀጥ አድርጌ እተክለዋለሁ። ከዚያም፡- "ረብቢ ኢግፊር ሊ" እላለሁ።(ትርጉሙም: ጌታዬ ሆይ! ኃጢአቴን ማረኝ)

በአስረኛ ደረጃ: (አላሁ አክበር) እያልኩ እንደገና ልክ እንደ መጀመሪያው ሱጁድ አደርጋለሁ።

በአስራ አንደኛ ደረጃ: "አላሁ አክበር" እያልኩ ተስተካክየ ከሱጁድ እነሳለሁ፤ ከዚያም ይህንን በመጀመርያዋ ረከዓ ያደረግኩትን ስርአት ሁሉ በቀሪዎቹ የሶላት ክፍሎችም ላይ እፈጽመዋለሁ።

በአስራ ሁለተኛ ደረጃ: ያንን ሁሉ ካደረግኩ በኋላ ሶላቴን ለማጠናቀቅ በማሰብ ጭንቅላቴን ወደ ቀኝ እያዞርኩኝ “አስሰላሙ ዐለይኩም ወረሕመቱላህ” (ትርጉሙም: የአላህ ሰላምና እዝነት በናንተ ላይ ይሁን) ከዚያም ጭንቅላቴን ወደ ግራም እያዞርኩኝ “አስሰላሙ ዐለይኩም ወረሕመቱላህ” እላለሁ። ይህንን ባደረግኩ ጊዜ የሶላት ተግባሬን ፈጸምኩ ማለት ነው።

የሙስሊም ሴት ሒጃብ

ሴት ልጅ ሒጃቧን ስትለብስ መጠበቅ ያለባት መስፈርቶች፡-

የመጀመሪያ: ሙሉ የአካል ክፍልን የሚሸፍን መሆን አለበት።

ሁለተኛ: አንዲት ሴት ራሷን ለማስጌጥ ብላ የምትለብሰው ልብስ መሆን የለበትም።

ሦስተኛ: የውስጥ አካሏን (ገላዋን) የሚያሳይ መሆን የለበትም።

አራተኛ፡ ሰፊና ለቀቅ ያለ እንጅ የተጣበቀ ሆኖ የሰውነቱን ቅርጿን የሚያሳይ መሆን የለበትም።

ከሙእሚን (አማኝ) ባህሪያት መካከል፡-

በንግግሩ እውነተኛ ነው አይዋሽም፤

ቃል ኪዳኑንም ይሞላል፤ ቃሉንም ይፈጽማል፤

በክርክርም ጊዜ ድንበር አያልፍም፤

አማና (አደራን) ይወጣል፤

ለራሱ የሚወደውን ለሙስሊም ወንድሙም ይወዳል፤

ቸር ነው፤

የአላህንም ቀደር (ቅድመ ውሳኔ) ወዶ ይቀበላል፤ በምቾት ጊዜ አላህን ያመሰግናል በችግር ጊዜ ደግሞ ይታገሳል።

ሐያእ (ሀፍረትን) የተላበሰ ነው፤

ልቡ ከምቀኝነት የፀዳ፤ አካሉ ደግሞ በሌሎች ላይ ድንበር ከማለፍ ንፁህ ነው።

ለሰዎችም ይቅር ባይ ነው፤

አራጣ አይበላም በእርሱም አይሠራም፤

ዝሙትን አይፈጽምም፤

አስካሪ መጠጥ አይጠጣም፤

ለጎረቤቶቹም መልካምን ይውላል፤

አይጨቁንም አያታልልም፤

አይሰርቅም አይተናኮልም፤

ወላጆቹ ሙስሊም ባይሆኑም እንኳን በጎ ይውልላቸዋል፤ በመልካም ነገርም ይታዘዛቸዋል፤

ልጆቹን በመልካም አስተዳደግ ይንከባከባቸዋል፣ ሸሪዓዊ ግዴታቸውንም እንዲወጡ ያዛቸዋል፣ ከመጥፎ እና እርባነ ቢስ ከሆኑ ነገሮችም ይከለክላቸዋል።

ሙስሊም ያልሆኑ ሰዎች በሃይማኖታዊ ስርዓታቸውም ይሁን የእነርሱ መለያና መገለጫ በሆኑ ድርጊቶቻቸው እነርሱን አይመስልም።

አላህ በዚህ ከውን (ፍጥረተ ዓለም) ውስጥ ያስገኘን ለታላቅ ጥበብ እንጂ በከንቱ አልፈጠረንም፤ ይሀውም የተፈጠርንበት ጥበብ እርሱን ብቻ በብቸኝነት እንድናመልክና በእርሱ ላይ ምንንም እንዳናጋራ ነው። ማህበራዊም ሆነ ግላዊ የሕይወት ጉዳያችንን ስርዓት የሚያስተካክል የተሟላ

መለኮታዊ ሃይማኖት ደንግጎልናል። በዚህም ፍትሃዊ የሆነ የሸሪዓ ህግ አምስቱን የህይወት አስፈላጊ መሰረቶችን ማለትም ሃይማኖታችን፣ ሕይወታችን፣ ክብራችን፣ አዕምሮአችን እና ንብረታችን ጠብቆልናል። በመሆኑም የሸሪዓን መመርያን በመከተል ክልከላዎቹንም (እርም የተደረጉትን) በመራቅ ህይወቱን የኖረ ሰው በርግጥም እነዚህን አስፈላጊ መሰረቶችን ተጠብቆለት አስደሳችና የተፈጋጋ ህይወትን ይኖራል።

ይህ ታላቅ ግንኙነት ሙስሊሙን እጅግ በጣም አዛኝ የሆነውን አላህን በማምለክ የደስታ ስሜት እንዲሰማው እና እርሱን ለመገናኘት እንዲመኝ የሚያደርግ መንፈሳዊ ሁኔታ ነው። የእምነትን (የኢማን) ጥፍጣና ሲያጣጥም ልብን በደስታ ይሞላል።

አዎን! አንድ ሰው በፈጣሪው እጅ ውስጥ መሆኑን ከተረዳ፣ እጅግ ያማሩ መልካም ስሞቹንና ምሉዕ የሆኑ ባህሪያቱ ካወቀ፣ ልክ እንደሚያየው አድርጎ ቢያመልከው፣ አምልኮውን በፍፁምነት ለአላህ ብቻ ካደረገ እና ከእርሱ ውጪ ያለን ሌላ አካል ካልፈለገ። በቅርቢቱ ዓለም መልካምና ደስተኛ ሕይወት በመጨረሻይቱም ዓለም መልካም ፍጻሜ ይኖረዋል።

በዚህ ዓለም ላይ በአማኝ ላይ የሚያጋጥሙትን መከራዎች እንኳን ሳይቀር ቃጠሏቸው በየቂን (በአላህ ላይ ባለን ሙሉ እምነት) ፣ የአላህን ውሳኔ ወዶ በመቀበል ይበርዳሉ፤ መልካምም ሆነ መጥፎ ስለ ቅድመ ውሳኔዎቹ ሁሉ ሙሉ ለሙሉ ወዶ በመቀበልና እርካታውን በመግለፅ ያመሰግናል።

ምስጋና ለአላህ ይገባው, የዓለማት ጌታ ለሆነው, እና እዝነትና ሰላም በነቢያችን ሙሐመድ ላይ እና ቤተሰቡ እና በባልደረቦቹ ላይ ይውረድ

ይዘቶች

ለሰለሙ ጠቃሚ መመሪያ 2

መቅድም 4

ሦስተኛ ማዕዘን፦ ዘካ መስጠት። 7

አምስተኛው ማዕዘን፡ በመጨረሻው ቀን ማመን 13

የፊት ድንበሩ፡- 15

ትጥበት 19

ሐያእ (ሀፍረትን) የተላበሰ ነው፤ 24

ሙስሊም ያልሆኑ ሰዎች በሃይማኖታዊ ስርዓታቸውም ይሁን የእነርሱ መለያና መገለጫ በሆኑ ድርጊቶቻቸው እነርሱን አይመስልም። 25